

CHIẾN LƯỢC ẤN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG CỦA MỸ VÀ ĐỐI SÁCH CỦA VIỆT NAM

NGUYỄN TĂNG NGHỊ^(*)
ÔNG THỊ UYÊN^(**)

Tóm tắt: Khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương từ lâu đã không còn là khái niệm xa lạ đối với các nhà nghiên cứu. Các nước lớn cũng dành nhiều sự quan tâm hơn đến khu vực này. Đặc biệt trong đó có sự liên kết của bốn nước Mỹ, Nhật, Úc và Ấn Độ trong việc hình thành Chiến lược Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương (Chiến lược Ấn-Thái). Trung Quốc đang hiện thực hóa tham vọng trở thành một cường quốc có ảnh hưởng toàn cầu với Chiến lược Một vành đai - Một con đường. Sự ra đời của Chiến lược này thực chất là một nước cờ để kiểm soát, đối kháng Trung Quốc? Liệu đây có phải là cơ hội để Việt Nam tận dụng và đưa ra những chính sách phù hợp khi nằm trong khu vực triển khai hai chiến lược? Những giả thiết trên sẽ được trình bày trong bài viết; đồng thời, đưa ra một số tham vấn chính sách cho Việt Nam trước những cơ hội và thách thức này.

Từ khóa: Chiến lược Ấn - Thái; đối sách Việt Nam, Mỹ, Trung.

Abstract: The Indo-Pacific region has attracted increasing attention from big countries; consequently it also draws attention of researchers. While China aims to actualize its ambition of becoming a global power with the One belt - One road strategy, the Indo-Pacific strategy is proposed by the cooperation between the United States, Japan, Australia and India. Could the Indo-Pacific strategy counterbalance and control China? Can Vietnam take advantage of this situation with appropriate policies? These propositions are presented in line with suggestions for Vietnam's future policies.

Keyword: Indo-Pacific Strategy; Vietnam's countermeasures; the United States; China.

Ngày nhận bài: 15/8/2018; Ngày sửa bài: 20/9/2018; Ngày duyệt đăng bài: 29/01/2019.

1. Sự ra đời của Chiến lược Ấn - Thái

Tại Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC) ngày 10/11/2017, Tổng thống Mỹ Donald Trump đã liên tục đề cập đến cụm từ "khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương" với mong muốn xây dựng một khu vực tự do, rộng mở⁽¹⁾. Tiếp đó, "Chiến lược An ninh quốc gia" công bố ngày 18/12/2017 của Mỹ cũng đánh giá đây là khu vực địa chiến lược quan trọng nhất, và đưa lên phần đầu trong "Chiến lược An ninh quốc gia Hàng đầu của Mỹ"⁽²⁾... Như vậy, Chiến lược Ấn - Thái có tầm quan trọng như thế nào? An ninh châu á sẽ ra sao nếu tứ giác kim cương hình thành và phát triển? Đây là cơ hội và hướng đi cho chính sách Việt Nam trong thời gian tới?

Tiền thân của thuật ngữ "Ấn - Thái" là cụm từ chỉ khu vực địa sinh học, bao gồm các vùng biển ở Ấn Độ Dương, tây-trung

Thái Bình Dương và các vùng biển nối dài hai đại dương⁽³⁾. Chiến lược gia hàng hải kiêm Giám đốc điều hành Quỹ Hàng hải Quốc gia New Delhi, Tiến sĩ Gurpreet S. Khurana là người đã đưa cụm từ "Chiến lược Ấn - Thái" lần đầu tiên đến với công

^(*) Giảng viên Khoa Quan hệ quốc tế, Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn TP.HCM (NCS. Đại học Nhân Dân Trung Quốc).

^(**) Sinh viên Khoa Quan hệ quốc tế, Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn TP.HCM.

⁽¹⁾ Donald Trump, "Remarks by President Trump at APEC CEO Summit", retrieved June 10, 2018, from <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-apec-ceo-summit-da-nang-vietnam/>.

⁽²⁾ "National Security Strategy", retrieved June 10, 2018 from <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>.

⁽³⁾ Nguyễn Nhật Huy, Sơ Nguyên, "Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương: Kỳ nguyên mới của cạnh tranh địa chiến lược". <http://nghiencuuquocete.org/2018/04/07/an-do-duong-thai-binh-duong/>, đăng nhập ngày 10/6/2018.

chúng⁽⁴⁾. Trong bài viết trên tờ Washington Post, ông cho rằng “Ấn - Thái” có nghĩa là Ấn Độ, Mỹ và các nền dân chủ lớn ở châu Á trong đó quan trọng nhất là Nhật Bản và Úc sẽ tham gia vào việc kiềm chế Trung Quốc từ khi đất nước này “cải cách mở cửa” những năm 1980⁽⁵⁾.

Thủ tướng Nhật bản Shinzo Abe trước Nghị viện Ấn Độ năm 2007 cũng nhấn mạnh mong muốn hợp tác ở khu vực này. Ông khẳng định đây là khớp nối năng động cho sự tự do và thịnh vượng về hàng hải: Một “châu Á rộng lớn hơn” sẽ phá vỡ ranh giới địa lý; một Ấn Độ Dương và Thái Bình Dương quy tụ sẽ đảm bảo cho sự mở rộng và phong phú của các vòng biển này⁽⁶⁾. Tuy nhiên, ý tưởng trên không thu hút được nhiều sự quan tâm của cả ba nước Mỹ, Ấn Độ và Úc. Chỉ đến năm 2010, trước sự vươn lên mạnh mẽ của Trung Quốc và sự ra đời của Chiến lược OBOR năm 2013, cựu Ngoại trưởng Mỹ Hillary Clinton và John Kerry mới đề cập đến cụm từ này qua việc xây dựng “Hành lang Kinh tế Ấn - Thái” nối Nam Á và Đông Nam Á lại với nhau⁽⁷⁾. Khi Tổng thống Trump lên nắm quyền, sáng kiến “Con đường tơ lụa mới” và “Hành lang Kinh tế Ấn - Thái” được hồi sinh⁽⁸⁾ thì thuật ngữ này mới trở nên phổ biến và được giới nghiên cứu quan tâm “đào xới”. Ngày 07/11/2016, cố vấn chính sách ngoại giao của chính quyền Trump ông Peter Navarro trong báo cáo về “Chính sách Ngoại giao” của Mỹ đã đưa ra chính sách “Hòa bình Thông qua Sức mạnh”⁽⁹⁾. Chính sách này ngay lập tức đã có những ảnh hưởng nhất định đối với khu vực châu Á - Thái Bình Dương⁽¹⁰⁾, đồng thời thể hiện sự phê phán chiến lược “Tái cân bằng” của người tiền nhiệm thiếu trọng điểm và tập trung. Có thể kể đến như đầu tư quân sự của Mỹ vẫn chưa đủ lớn, uy hiếp sức mạnh của Mỹ còn nhiều hạn chế, v.v. Mỹ cần phải chú trọng

hơn nữa vào việc xây dựng lực lượng hải quân và quân đội tinh nhuệ tại khu vực này. Ngoài ra, cần tiếp tục duy trì, bảo đảm trật tự và tự do tại châu Á nói chung và khu vực Ấn - Thái nói riêng.

Chiến lược Ấn - Thái sẽ có những tác động mạnh mẽ đến tình hình khu vực cũng như thế giới. Theo ông Alex Wong, Phó Trợ lý Ngoại trưởng Mỹ phụ trách khu vực Đông Á - Thái Bình Dương, một “Ấn-Thái tự do và rộng mở” nghĩa là các nước sẽ được tự do phát triển theo những định hướng riêng, tự do trong quản lý điều hành. Đồng thời mở rộng về cơ sở hạ tầng, đầu tư trong khu vực cũng như thúc đẩy thương mại dịch

⁽⁴⁾ Mercy A. Kuo, “The Origin of ‘Indo-Pacific’ as Geopolitical Construct”, retrieved June 10, 2018, from <https://thediplomat.com/2018/01/the-origin-of-indo-pacific-as-geopolitical-construct/>.

⁽⁵⁾ Dingding Chen, “The Indo-Pacific Strategy: A background analysis”, retrieved June 10, 2018, from <https://www.ispionline.ie/en/publicazione/indo-pacific-strategy-background-analysis-20714>.

⁽⁶⁾ Shinzo Abe, “Speech by H.E. Mr. Shinzo Abe, Prime Minister of Japan at the Parliament of the Republic of India-Confluence of the Two Seas”, retrieved June 11, 2018 from <https://www.mofa.go.jp/region/asia-pac/pmv0708/speech-2.html>

⁽⁷⁾ “To Counter China’s OBOR, US Review Two Infrastructure Projects In Asia”, retrieved June 11, 2018 from <https://thewire.in/business/obor-china-us-india>

⁽⁸⁾ “US revives New Silk Road, Indo-Pacific Economic Corridor to counter China’s OBOR; India may play key role”, retrieved June 11, 2018 from <http://zeenews.india.com/india/us-revives-new-silk-road-indo-pacific-economic-corridor-to-counter-chinas-obor-india-may-play-key-role-2008482.html>.

⁽⁹⁾ Thông qua sức mạnh vượt trội về mọi mặt của mình nhằm áp đặt mọi luật chơi và khiến các quốc gia khác phải lệ thuộc, đi theo... Cụ thể Mỹ sẽ sử dụng ưu thế về quân sự lẫn kinh tế của mình để buộc đối thủ cạnh tranh như Nga, Trung Quốc và kẻ thù như Iran, Triều Tiên bị thuần phục. Trong đó Washington sẽ ưu tiên hiện đại hóa vũ khí hạt nhân, tập trung phát triển các công nghệ quốc phòng tối tân nhằm đối phó nguy cơ đến từ Triều Tiên, Iran cũng như Nga và Trung Quốc. Ngoài ra việc hiện đại hóa sức mạnh quân đội tại khu vực Ấn - Thái như một cam kết sắc sảo với các đồng minh của Mỹ gồm Nhật Bản, Hàn Quốc và Úc...

⁽¹⁰⁾ Alexander Gray, Peter Navarro, “Trump’s Peace Through Strength Vision for the Asia-Pacific”, retrieved August 14, 2018, from <https://foreignpolicy.com/2016/11/07/donald-trumps-peace-through-strength-vision-for-the-asia-pacific/>.

vụ⁽¹¹⁾. Việc giữ vững trật tự ổn định thông qua hệ thống pháp luật cũng sẽ được đề cao, nhất là về vấn đề tranh chấp lãnh hải. Liên minh bốn nước sẽ thúc đẩy hợp tác nhiều mặt tại khu vực, trong đó hợp tác giữa Mỹ và Ấn Độ sẽ là một trong những mắt xích quan trọng trong việc tạo đối trọng với Trung Quốc⁽¹²⁾. Ngoài ra, "Chiến lược An ninh quốc gia" cũng ngầm cho rằng Trung Quốc sẽ là kẻ cạnh tranh và thách thức Mỹ tại hai khu vực này trong một tương lai không xa. Vì vậy, Mỹ cần tìm kiếm sự hợp tác và ủng hộ từ đồng minh của mình như Nhật Bản, Úc, New Zealand, Ấn Độ... Trong đó đặc biệt quan trọng và ưu tiên hàng đầu là sự hợp tác giữa Mỹ với Úc, Nhật và Ấn Độ⁽¹³⁾.

Trung Quốc đang vươn lên và bứt phá ngày càng mạnh mẽ về nhiều mặt. Chính sự trỗi dậy cả về kinh tế lẫn quân sự trong những năm gần đây đã khiến Trung Quốc không ngừng mở rộng sức ảnh hưởng của mình trên thế giới và khu vực. Đặc biệt, châu Á luôn được Bắc Kinh ưu tiên hàng đầu và là tiền đề để xuất khẩu chính sách đối ngoại. Không chỉ các nước trong khu vực Ấn - Thái ngày một lo lắng về sự trỗi dậy thiếu hòa khí của Trung Quốc, các cường quốc trên thế giới cũng quan ngại về hành vi hung hăng, bất chấp luật pháp quốc tế của quốc gia này. Trung Quốc đang là mối đe dọa và thách thức ở khu vực Ấn - Thái. Sự gia tăng về quân sự của chính quyền Bắc Kinh là nguyên nhân chính dẫn đến việc các quốc gia trong vùng lao vào cuộc chạy đua vũ trang và đẩy căng thẳng tại khu vực lên cao. Đây được xem là một trong những nguyên nhân chính để ý tưởng Chiến lược Ấn - Thái ra đời. Chiến lược này sẽ là cơ hội giúp các nước liên kết lại với nhau, tạo đối trọng với một Bắc Kinh đang trỗi dậy mạnh mẽ nhưng thiếu hoà khí. Theo Michael Auslin, giáo sư tại Đại học Stanford, để duy trì trật tự ở khu vực Ấn - Thái đồng thời

hạn chế tối đa xảy ra xung đột, Mỹ phải tiếp tục duy trì sự hiện diện quân sự ở khu vực này. Tiếp tục củng cố và xây dựng quan hệ đồng minh với các quốc gia dân chủ là cách để bảo đảm sự tự do, mở cửa. Có thể nói ổn định của khu vực Ấn - Thái phụ thuộc rất nhiều vào sự hiện diện và phát triển quân sự của Mỹ. Sự thịnh vượng, hòa bình của Ấn - Thái và thế giới có liên hệ mật thiết với Mỹ và đồng minh tại khu vực này⁽¹⁴⁾.

Theo ông Robert Kaplan thuộc Trung tâm Nghiên cứu An ninh quốc gia Mỹ, vai trò của Mỹ yếu đi đồng nghĩa với trật tự tại khu vực biển Ấn Độ Dương sẽ bị đe dọa hơn. An ninh, an toàn hàng hải, sự phát triển của kinh tế và hệ thống quốc tế sẽ bị ảnh hưởng nghiêm trọng. Đơn giản, Ấn Độ Dương vẫn là đích đến trong chiến lược lâu dài của Trung Quốc. Khi vai trò của Mỹ suy giảm hoặc không được coi trọng, Trung Quốc sẽ nhanh chóng thiết lập ảnh hưởng của mình tại vùng biển này. Vì vậy, Mỹ nên tiếp tục tăng cường lực lượng hải quân tại khu vực này, đồng thời phải tìm cách đẩy mạnh hợp tác hơn nữa với các quốc gia đồng minh tại khu vực⁽¹⁵⁾. Ngoài ra, Tiến sĩ Ashley J. Tellis (Carnegie Endowment for International Peace) cũng cho rằng, cách đối phó với mối đe dọa đến từ Trung Quốc

⁽¹¹⁾ Alex N. Wong, "Briefing on The Indo-Pacific Strategy", retrieved June 12, 2018, from <https://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2018/04/280134.htm>.

⁽¹²⁾ Abhijit Singh, Aparna Pande, Jeff M. Smith, Samir Saran, Sunjoy Joshi, Walter Lohman, "The New India-US partnership in the Indo-Pacific: Peace, prosperity and security", retrieved June 12, 2018, from <https://www.orfonline.org/research/new-india-united-states-partnership-indo-pacific-peace-prosperity-security/>.

⁽¹³⁾ Donald Trump, Sdd, p.46.

⁽¹⁴⁾ Michael Auslin, "The Struggle for Power in the Indo-Pacific", retrieved August 12, 2018, from http://www.aei.org/wp-content/uploads/2011/12/michael-aushln_081751257288.pdf.

⁽¹⁵⁾ Robert D Kaplan (2011), *Monsoon: The Indian Ocean and the Future of American Power*, Random House, New York.

theo kiểu chiến lược trong thời kỳ chiến tranh lạnh đã không còn giá trị. Mỹ phải tìm cách nâng đỡ sức chiến đấu và tiềm lực kinh tế của các quốc gia xung quanh Trung Quốc, trong đó cần ưu tiên đối với Ấn Độ⁽¹⁶⁾.

Nhìn dưới góc độ địa chính trị, Mỹ cần tìm cách ngăn chặn sức ảnh hưởng ngày càng lớn mạnh của Trung Quốc tại khu vực. Bên cạnh đó, cần nâng cao tính hiệu quả trong hợp tác quân sự, kinh tế và quốc phòng đối với các quốc gia đồng minh truyền thống. Nhanh chóng thiết lập cơ chế hợp tác của "tứ giác kim cương". Ngoài ra, Mỹ cần mở rộng hợp tác với các quốc gia khác trong vùng, trong đó Việt Nam có thể là lựa chọn thông minh mà Washington cần cân nhắc.

2. Ảnh hưởng của Chiến lược Ấn Thái đối với khu vực và thế giới

Trước đó với chiến lược "Xoay trục" (Pivot) và "Tái cân bằng" (Rebalance), cựu Tổng thống Obama đã hướng trọng tâm chính sách đối ngoại Mỹ từ khu vực châu Âu sang châu Á - Thái Bình Dương như một cách đảm bảo và giữ vững vai trò lãnh đạo thế giới của Mỹ⁽¹⁷⁾. Trong đó, Mỹ sẽ tăng cường quan hệ ngoại giao, thúc đẩy các thỏa thuận thương mại tự do khu vực; tăng cường các liên kết quân sự và chiến lược với nhiều quốc gia châu Á. Tuy nhiên, đến thời Tổng thống Donald Trump, ông đã bỏ đi nhiều khía cạnh trong sự cân bằng của chính quyền Obama đối với châu Á, bao gồm cả việc rút Mỹ ra khỏi TPP và tuyên bố nó "đã chết"⁽¹⁸⁾. Thay vào đó, chính quyền Trump đang cố gắng xây dựng chiến lược châu Á bằng một cách tiếp cận khác so với sự "tái cân bằng" - đó là một "Ấn - Thái tự do và rộng mở".

Ý tưởng về một "Ấn - Thái tự do và rộng mở" mặc dù vẫn chưa được cụ thể hóa, song sự tự do hàng hải luôn được nhấn mạnh. Việc bổ sung, tăng cường các mối quan hệ

song phương, các cơ chế bốn bên và khu vực sẽ góp phần đẩy mạnh hợp tác và hỗ trợ lẫn nhau giữa các nước. Tại Đối thoại Shangri La thường niên lần thứ 17 ở Singapore năm 2018, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ James Mattis cho biết, cùng với Ấn Độ, ASEAN, các đồng minh và các đối tác khác, Mỹ luôn nỗ lực xây dựng một Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương tự do, thịnh vượng, nơi chủ quyền và lãnh thổ được toàn vẹn⁽¹⁹⁾. Ông khẳng định đây là khu vực Mỹ dành nhiều sự ưu tiên, và Chiến lược Ấn - Thái sẽ đóng góp đáng kể cho an ninh, kinh tế và sự phát triển của khu vực, trên cơ sở các quy tắc chung.

Không chỉ Mỹ, chính quyền Ấn Độ trong buổi đối thoại cũng nhấn mạnh về sự tự do này. Thủ tướng Narendra Modi cho rằng "tất cả các quốc gia đều có quyền tiếp cận bình đẳng theo luật pháp quốc tế trong việc sử dụng các không gian chung trên biển, trên không. Điều này sẽ mang lại quyền tự do hàng hải, thương mại không bị cản trở và giải quyết các tranh chấp một cách hòa bình theo luật pháp quốc tế"⁽²⁰⁾. Ông cũng cho

⁽¹⁶⁾ Robert D. Kaplan, "The US Navy Fostered Globalization: We Still Need It", retrieved August 10, 2018 from <https://www.cnas.org/publications/commentary/the-us-navy-fostered-globalisation-we-still-need-it>.

⁽¹⁷⁾ Barack Obama, "Remarks By President Obama to the Australian Parliament", retrieved June 20, 2018, from <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2011/11/17/remarks-president-obama-australian-parliament>.

⁽¹⁸⁾ Vanessa Lide, "Okay, the Trans-Pacific Partnership is dead. What was it?", retrieved June 20, 2018 from https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2017/01/23/okay-the-trans-pacific-partnership-is-dead-what-was-it/?utm_term=.1b6a656d972.

⁽¹⁹⁾ James Mattis, "Remarks by Secretary Mattis at Plenary Session of the 2018 Shangri-La Dialogue", retrieved June 22, 2018, from <https://www.defense.gov/News/Transcripts/Transcript-View/Article/1538599/remarks-by-secretary-mattis-at-plenary-session-of-the-2018-shangri-la-dialogue/>.

⁽²⁰⁾ Amy Searight, "The 'Indo-Pacific' Region Takes Center Stage at Shangri La", retrieved June 22, 2018, from <https://www.csis.org/analysis/indo-pacific-region-takes-center-stage-shangri-la>.

ràng, các vùng biển khi được mở cửa và bảo đảm an ninh sẽ giúp các quốc gia kết nối với nhau. Các quy phạm pháp luật sẽ được thắt chặt giúp khu vực trở nên ổn định và các nước trong vùng cũng phát triển thịnh vượng. Chính phủ Ấn Độ hiện đang tỏ ra tích cực với Chiến lược Ấn - Thái. Thông qua việc hình thành tứ giác kim cương, vị thế của Ấn Độ trên trường quốc tế sẽ được nâng cao. Khi đó, an ninh của quốc gia này cũng sẽ được mở rộng đến khu vực Đông Nam Á và Đông Á. Về lâu dài Ấn Độ sẽ tích cực phối hợp với Mỹ và các bên có liên quan trong việc triển khai và vận hành Chiến lược Ấn - Thái. Đây là cách tốt nhất để tăng cường sự hiện diện về mặt quân sự tại khu vực bờ Tây Thái Bình Dương. Đồng thời sự hợp tác này sẽ ít nhiều bảo đảm được lợi ích cốt lõi của Ấn Độ tại khu vực Ấn Độ Dương⁽²¹⁾.

Chiến lược Ấn - Thái còn thể hiện mong muốn của Nhà Trắng trong việc tăng cường quan hệ đối tác với ba nước chủ yếu trong khu vực là Ấn Độ, Nhật Bản và Úc. Đặc biệt, trong mối quan hệ với Ấn Độ, Mỹ đã thể hiện nhiều mong muốn thắt chặt quan hệ với quốc gia này. Tháng 8/2017, Mỹ - Ấn tuyên bố sẽ xây dựng cơ chế đối thoại "2+2" giữa hai Bộ Ngoại giao và Quốc phòng của hai nước, xem Ấn Độ là đối tác hợp tác quốc phòng chủ yếu của Mỹ. Ngoài ra, Mỹ còn thể hiện động thái ngày càng đánh giá cao vai trò của Ấn Độ trong các chiến lược quốc gia như đổi tên Tư lệnh Thái Bình Dương thành Tư lệnh Ấn Độ - Thái Bình Dương⁽²²⁾, tăng cường hợp tác quốc phòng với tổng giá trị mua lại quốc phòng từ Bộ Quốc phòng Mỹ đạt trên 13 tỷ đô la; công nhận Ấn Độ là "Đối tác phòng thủ lớn" và cam kết sẽ tạo điều kiện chia sẻ công nghệ với Ấn Độ như với các đồng minh và đối tác gần nhất⁽²³⁾,... Có lẽ, Mỹ đang dần đưa Ấn Độ thành một đối trọng an ninh đối với Trung Quốc ở châu Á.

Đáp lại thiện chí của Mỹ, Ấn Độ đã thể hiện sự chia sẻ lợi ích và hợp tác với Mỹ trong việc ngăn chặn những tham vọng của Trung Quốc. Mặc dù không tranh chấp với Trung Quốc trong vấn đề biển Đông, song việc Ấn Độ triển khai "Chính sách Hướng Đông" nhằm tập trung mở rộng mối quan hệ với các nước khu vực châu Á - Thái Bình Dương ngầm thể hiện sự lên tiếng và phản đối những hành động bành trướng của Trung Quốc. Hơn nữa, Ấn Độ cũng có một lực lượng hải quân lớn có thể hỗ trợ Mỹ đạt được mục tiêu từ đó hàng hải và buôn bán ở khu vực này⁽²⁴⁾. Như vậy, Ấn Độ có đủ tiềm năng, năng lực trong việc thực hiện sự tự do và rộng mở ở khu vực Ấn Độ Dương và Thái Bình Dương. Đổi lại, chiến lược của Mỹ có thể đảm bảo cho Ấn Độ trở thành một người chơi có ảnh hưởng rõ ràng hơn trong khu vực.

Ngoài ra, việc thúc đẩy hình thành tứ giác kim cương còn có ý nghĩa đặc biệt trong chiến lược an ninh quốc gia của Mỹ. Như đã trình bày ở trên, ý nghĩa trong việc hình thành và vận hành tứ giác kim cương là nhằm hạn chế và cân bằng sức ảnh hưởng từ xa của Mỹ đối với Trung Quốc. Trong đó có thể nhận ra Nhật Bản sẽ là nhánh hạn chế Trung Quốc từ phía Đông, Ấn Độ là nhánh ở phía Tây, Úc là phía Nam. Tất cả cơ chế hoạt động và vận hành của tứ giác

(21) Priya Chacko, "India and the Indo-Pacific: An Emerging Regional Vision", The University of Adelaide Indo-Pacific Governance Research Centre Policy Brief, Issue 5, November 2012.

(22) "Pacific Command Change Highlights Growing Importance of Indian Ocean Area", retrieved August 12, 2018, from <https://www.defense.gov/News/Article/Article/1535808/pacific-command-change-highlights-growing-importance-of-indian-ocean-area/>.

(23) "Brief on India-U.S. Relations", retrieved June 23, 2018, from https://www.mea.gov.in/Portal/ForeignRelation/India_US_brief.pdf.

(24) "Indian Navy", retrieved June 23, 2018, from <https://www.globalsecurity.org/military/world/india/navy-intro.htm>.

này sẽ đặt lợi ích an ninh toàn bộ khu vực Ấn Độ Dương và Thái Bình Dương lên trên hết, mà dẫn dắt tứ giác này không ai khác ngoài Mỹ. Mỹ đang dọn đường cho một liên minh rộng lớn hơn trong tương lai mà ở đó Mỹ sẽ giữ vai trò chủ đạo. Chính quyền Trump tại APEC 2017 đã đề ra hàng loạt các vấn đề như các hiệp định thương mại, tái định hướng các vấn đề ngoại giao, chiến lược chính trị, trật tự thế giới, trật tự kinh tế, liên minh mới ra đời... Mục đích chính không gì khác ngoài việc tìm cách ngăn ngừa từ xa trước những đối thủ cạnh tranh trực tiếp với Mỹ và nhanh chóng xác lập chỗ đứng của Mỹ trong nhiệm kỳ của Tổng thống Donald Trump.

Tuy nhiên, những thay đổi này chưa thực sự mang tính thực tiễn. Sau khi rút khỏi TPP, Mỹ hầu như chưa đưa ra thêm được một chính sách thương mại mang tính chủ động nào. Việc đổi tên Bộ Tư lệnh Thái Bình Dương thành Bộ Tư lệnh Ấn Độ - Thái Bình Dương cũng chưa cho thấy sự thay đổi của quân đội Mỹ trong khu vực. Ngoài ra, Chiến lược Ấn - Thái vẫn chưa đưa ra được các kế hoạch cụ thể trong việc tạo đối trọng với các hành động của Trung Quốc tại khu vực. Chính quyền Trump có nguy cơ tiếp tục mắc phải những sai lầm mà chính quyền Obama đã gặp phải trong việc "xoay trục" và "tái cân bằng". Trước một quốc gia có tầm nhìn xa như Trung Quốc, Mỹ không thể giới hạn tầm nhìn của họ chỉ ở một vài khía cạnh như tài chính, quân sự, hay trong nhiệm kỳ của một tổng thống. Họ cần có những chiến lược dài hạn nhằm đảm bảo, duy trì vai trò lãnh đạo và vị trí chiến lược của mình tại khu vực Ấn - Thái trong đó bao gồm quốc phòng, ngoại giao và kinh tế⁽²⁵⁾.

3. Đối sách của Việt Nam

Trung Quốc đang ra sức xây dựng Chiến lược Vành đai và Con đường (OBOR) để nâng tầm ảnh hưởng ngày một lớn của

mình tại khu vực. Trong đó, Đông Nam Á được xem là quan trọng và ưu tiên hàng đầu của Bắc Kinh. Mỹ cũng truyền đi rộng rãi thông điệp về một "Ấn - Thái tự do và rộng mở" và coi Việt Nam là "trái tim của Ấn - Thái"⁽²⁶⁾. Nằm ở vị trí quan trọng nơi cả hai chiến lược của Mỹ và Trung Quốc đang triển khai, Việt Nam đang ở trong thế buộc phải đưa ra những nhận định và chính sách đúng đắn. Lựa chọn nghiêng về bên nào là quyết định quan trọng và khó khăn đối với Việt Nam. Theo Tiến sĩ Vũ Hồng Lâm, nhà nghiên cứu tại Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược châu Á - Thái Bình Dương ở Hawaii cho biết, đến cuối năm 2014, Việt Nam có xu hướng nghiêng về Trung Quốc hơn⁽²⁷⁾.

Tuy nhiên, sau chuyến thăm chính thức Mỹ của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, quan hệ giữa Mỹ và Việt Nam được dự báo sẽ có những thay đổi lớn⁽²⁸⁾. Năm 2016, Tổng thống Obama đã thăm chính thức Việt Nam. Điểm sáng của chuyến thăm là tuyên bố bãi bỏ hoàn toàn lệnh cấm vận vũ khí sát thương đối với Việt Nam⁽²⁹⁾. Điều này thể hiện mong muốn mở rộng hợp tác của Mỹ đối với Việt Nam trên nhiều lĩnh vực, đặc biệt là quân sự. Tháng 3/2018, Mỹ tiếp tục

⁽²⁵⁾ Josh Rogin, "Trump's Indo-Pacific strategy. Where's the beef?", retrieved June 23, 2018, from https://www.washingtonpost.com/news/josh-rogin/wp/2018/06/06/trumps-indo-pacific-strategy-where-the-beef/?hpid=hp_hp-top-table-main-trump%3Aindonesia%3Ahomepage%2Fstory&utm_term=.308cf3022b1a.

⁽²⁶⁾ Donald Trump, Sdd, p 1

⁽²⁷⁾ "Việt Nam lựa chọn án Đò-Thái Bình Dương là lựa chọn dân chủ", <https://www.rfa.org/vietnamese/in-depth/indo-pacific-vs-belt-road-03162018140255.html>, đăng nhập ngày 30/6/2018.

⁽²⁸⁾ Alexander L. Vuving (Vũ Hồng Lâm), "TBT Trọng đi Mỹ. Chuyến đi mở cục diện mới", <http://nghiencuuquocte.org/2015/07/07/tbt-trong-di-my-chuyen-di-mo-cuc-dien-moi/>, đăng nhập ngày 30/6/2018.

⁽²⁹⁾ Barack Obama, "Remarks by President Obama in Address to the People of Vietnam", retrieved August 14, 2018, from <https://www.obama.whitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/24/remarks-president-obama-address-people-vietnam>

cho tàu sân bay tối tân Carl Vinson cập cảng tại Đà Nẵng. Lần đầu tiên sau khi chiến tranh kết thúc năm 1975, một tàu sân bay của Mỹ thả neo tại Việt Nam, và là lần đầu một hàng không mẫu hạm của Mỹ thăm chính thức Việt Nam⁽³⁰⁾. Đây có thể xem là một bước ngoặt lớn trong mối quan hệ giữa hai nước.

Trước những động thái hợp tác từ phía Mỹ, Trung Quốc cũng có những thay đổi về mặt thái độ đối với Việt Nam. Cụ thể, sau Đại hội Đảng lần thứ XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc, quốc gia đầu tiên mà ông Tập Cận Bình sang thăm là Việt Nam. Trong tuyên bố chung giữa hai bên, một lần nữa vấn đề tranh chấp biển đảo được khẳng định sẽ giải quyết trong hòa bình; Việt Nam và Trung Quốc sẽ hợp tác cùng phát triển lẫn nhau...⁽³¹⁾. Nhiều khả năng Trung Quốc lo ngại nếu Việt Nam và Mỹ hợp tác, Trung Quốc sẽ gặp nhiều khó khăn hơn trong việc thực hiện Chiến lược OBOR. Hành vi xoa dịu từ phía Bắc Kinh như một nước cờ nhằm tách Việt Nam ra khỏi Chiến lược ấn - Thái của ông Trump, đồng thời hạn chế tối đa trường hợp Việt Nam ngày càng ra khỏi trục của Trung Quốc.

Ở vị trí được xem như cửa ngõ ra biển Đông cũng như Thái Bình Dương, rõ ràng Việt Nam có một vai trò rất lớn, kể cả trong chiến lược của Nhà Trắng lẫn Bắc Kinh. Tuy nhiên, tìm ra giải pháp thoát khỏi thế kẹt giữa hai cường quốc này hoàn toàn không đơn giản. Nếu nghiêng về phía Mỹ, Việt Nam có nguy cơ phải đối đầu với Trung Quốc. Với hai chế độ xã hội khác biệt, cộng thêm việc Mỹ dường như không muốn có một liên minh với một quốc gia mà họ "không thể kiểm soát về mặt chính trị"⁽³²⁾, Việt Nam không thể có sức ảnh hưởng quá lớn để Mỹ từ bỏ lợi ích đứng về phía Việt Nam, nếu có xảy ra va chạm với Trung Quốc. Hơn nữa, chính quyền Mỹ chưa bao

giờ công khai chỉ ra mục tiêu của Chiến lược Ấn - Thái là nhằm đối phó, hạn chế từ xa đối với Trung Quốc. Ngược lại, nếu Việt Nam nghiêng về Trung Quốc, vấn đề biển Đông sẽ trở nên cam go và nan giải. Tham vọng bành trướng của Trung Quốc ở khu vực biển Đông trong những năm gần đây là rất rõ ràng. Việc Việt Nam ngã về phía Trung Quốc sẽ tạo nên sự lệ thuộc và ảnh hưởng đến cơ hội phát triển, lợi ích kinh tế biển của Việt Nam.

Trước tình hình này, Việt Nam đã tiến hành một số hoạt động nhằm nâng cấp quan hệ với các nước, đặc biệt là với các quốc gia trong "tứ giác kim cương". Ngoài Mỹ, Việt Nam đang đẩy mạnh hợp tác với ba nước còn lại trong tứ trụ của chiến lược. Sự kiện gần đây nhất là Việt Nam và Úc nâng cấp quan hệ ngoại giao lên quan hệ Đối tác Chiến lược vào ngày 15/3/2018⁽³³⁾. Qua đó, Việt Nam và Úc sẽ tăng cường sự tin cậy, hiểu biết lẫn nhau để củng cố quan hệ song phương, bên cạnh việc hợp tác chặt chẽ trong khu vực cũng như quốc tế. Các vấn đề về biển Đông cũng được cả hai thống nhất phối hợp để bảo vệ hòa bình và ổn định của khu vực. Ngoài ra, hai bên sẽ đẩy mạnh tăng trưởng kinh tế và phát triển thương mại, nông nghiệp, đồng thời hợp tác củng cố các vấn đề quốc phòng, pháp luật, tư pháp, tình báo và an ninh⁽³⁴⁾. Cả hai nhất trí sẽ

⁽³⁰⁾ "USS Carl Vinson tới Đà Nẵng và bước tiếp theo", <https://www.bbc.com/vietnamese/vietnam-43241206>, đăng nhập ngày 03/07/2018.

⁽³¹⁾ "Full text of President Xi's signed article on Vietnamese media", retrieved August 15, 2018, from http://www.chinadaily.com.cn/world/2017-11/09/content_34324551.htm.

⁽³²⁾ Ngô Di Lan, "Vietnam Between China and the United States: The Next Balancing Test Beckons", retrieved July 3, 2018, from <https://thediplomat.com/2015/10/vietnam-between-china-and-the-united-states-the-next-balancing-test-beckons/>.

⁽³³⁾ TLSQVN-SYDNEY, "Việt Nam-Úc ký Tuyên bố chung về lập quan hệ Đối tác Chiến lược", <http://ngkt.mofa.gov.vn/forums/australia/viet-nam-uc-ky-tuyen-bo-chung-ve-lap-quan-he-doi-tac-chien-luoc/>, đăng nhập ngày 05/07/2018.

phối hợp duy trì một khu vực rộng mở về hợp tác, nhưng vẫn đảm bảo dựa trên các nguyên tắc và luật lệ chung để đảm bảo cho một khu vực hòa bình, an ninh, ổn định và thịnh vượng.

Với Ấn Độ, quan hệ Đối tác Chiến lược đã được hình thành từ chuyến thăm của Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng tháng 7/2007. Sự kiện này đã nâng quan hệ Việt Nam-Ấn Độ lên một tầm cao mới, mở ra sự hợp tác sâu rộng cho cả hai bên trên các lĩnh vực như chính trị, kinh tế, năng lượng, an ninh quốc phòng và nhiều lĩnh vực khác⁽³⁵⁾. Sau khi quan hệ được thiết lập, Việt Nam và Ấn Độ đã tăng cường các hoạt động củng cố quan hệ song phương. Điển hình là hàng loạt các chuyến thăm cấp nhà nước đã được tiến hành. Đặc biệt, trong chuyến thăm chính thức Ấn Độ của Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng tháng 10/2014, Việt Nam được Thủ tướng Modi tái khẳng định vai trò trụ cột trong "Chính sách Hướng Đông", sau này nâng cấp thành "Hành động Hướng Đông" của Ấn Độ⁽³⁶⁾. Ấn Độ cũng thể hiện những thái độ rõ ràng hơn đối với khu vực biển Đông trước sự bành trướng của Trung Quốc và cam kết sẽ cùng phối hợp để duy trì hòa bình, ổn định, tăng trưởng và thịnh vượng ở châu Á. Trong một bài nghiên cứu, ông Harsh V.Pant, Giáo sư Quan hệ Quốc tế thuộc Viện Ấn Độ tại Đại học King, London nhận định, với mục tiêu hướng tới một vai trò quyết đoán hơn ở khu vực Ấn - Thái, Ấn Độ có thể là điểm tựa cho hòa bình, thịnh vượng và ổn định ở châu Á và châu Phi⁽³⁷⁾. Như vậy, đối với quốc gia có quan hệ lâu đời với Việt Nam như Ấn Độ, Việt Nam cần củng cố và tăng cường chính sách ngoại giao mạnh mẽ hơn. Nhất là khi Ấn Độ đang dần hình

thành một vai trò rất quan trọng ở khu vực này.

Việt Nam cũng đang đẩy mạnh quan hệ Đối tác Chiến lược với Nhật Bản, khẳng định Nhật Bản là đối tác quan trọng và lâu dài của Việt Nam. Hai bên đã có những chuyến thăm chính thức cấp nhà nước để tăng cường hợp tác trên các lĩnh vực như kinh tế, giáo dục, quốc phòng,... Tháng 1/2017, Thủ tướng Nhật Bản Shinzo Abe và Phu nhân sang thăm chính thức Việt Nam. Chuyến thăm của ông Shinzo Abe đã thúc đẩy mạnh mẽ quan hệ đối tác chiến lược Việt Nam - Nhật Bản theo hướng phát triển toàn diện, sâu rộng, thực chất và hiệu quả⁽³⁸⁾. Đáp lại, tháng 5/2018, Chủ tịch nước Trần Đại Quang đã có chuyến thăm chính thức Nhật Bản và hội đàm cùng Thủ tướng Shinzo Abe. Chuyến thăm thể hiện nỗ lực hợp tác chặt chẽ của cả hai nước, thông qua việc trao đổi các biện pháp cụ thể để thúc đẩy nền kinh tế, nguồn lực sản xuất bằng hợp tác đầu tư, thương mại, ODA. Bên cạnh đó, vấn đề biển Đông cũng được hai bên đề cập và nhất trí trong việc phối hợp đảm bảo

⁽³⁵⁾ Đức Tuấn, "Việt Nam, Australia thiết lập quan hệ Đối tác chiến lược", <http://thutuong.chinhphu.vn/Home/Viet-Nam-Australia-thiet-lap-quan-he-Doi-tac-chien-luoc/20183/27853.vgp>, đăng nhập ngày 05/07/2018.

⁽³⁶⁾ "Lễ đón Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng thăm Ấn Độ", <http://www.mofahcm.gov.vn/vi/mofa/nr040807104143/nr040807105001/ns070709082443>, đăng nhập ngày 05/07/2017.

⁽³⁷⁾ "Joint Statement on the State Visit of Prime Minister of the Socialist Republic of Vietnam to India (October 27-28, 2014)", retrieved July 6, 2018, from <http://www.mea.gov.in/bilateral-documents.htm?dtl/24142/Joint+Statement+on+the+State+Visit+of+Prime+Minister+of+the+Socialist+Republic+of+Vietnam+to+India+October+27+28+2014>.

⁽³⁸⁾ Harsh V. Pant, "India and Vietnam: A 'strategic partnership' in the making", retrieved July 6, 2018, from https://www.rsis.edu.sg/wp-content/uploads/2018/04/PB180409_India-and-Vietnam.pdf.

⁽³⁹⁾ "Thủ tướng Nhật Bản và Phu nhân thăm chính thức Việt Nam", <http://baohinhphu.vn/Tin-noibat/Thu-tuong-Nhat-Ban-va-Phu-nhan-tham-chinh-thuc-Viet-Nam/296803.vgp>, đăng nhập ngày 08/07/2018.

an ninh và tự do hàng hải, ủng hộ giải quyết các vấn đề tranh chấp trên biển bằng phương pháp hòa bình⁽³⁹⁾. Đây là một giai đoạn phát triển mới trong quan hệ hai nước, và cũng là bước đi đúng đắn của Việt Nam khi đứng giữa hai chiến lược lớn của Trung Quốc và Mỹ.

Tuy nhiên, việc tiếp tục duy trì trạng thái đứng giữa không phải là điều thuận lợi để Việt Nam phát triển. Việt Nam cần có những chính sách phù hợp để thoát ra khỏi thế mắc kẹt này. Cần rõ ràng hơn trong việc duy trì và củng cố mối quan hệ với các nước lớn trong khu vực và thế giới, thay vì chỉ là các chuyến viếng thăm. Ngoài ra, cần cụ thể hóa chương trình hợp tác và hành động đối với các đối tác chiến lược mà Việt Nam đã ký. Cụ thể, đối với ba nước trong tứ giác kim cương gồm Úc, Nhật và Ấn Độ, Việt Nam cần mở rộng hợp tác hơn nữa, trong đó ưu tiên về quốc phòng, an ninh. Đồng thời, tranh thủ tối đa sự hợp tác và mở rộng với bốn quốc gia này trong vấn đề an ninh khu vực nhằm đối phó, ngăn chặn sự trở dậy của Trung Quốc.

Thứ nhất, Việt Nam cần xây dựng các đối tác chiến lược vững mạnh, lâu dài và hiệu quả hơn. Cần tăng cường sự hiểu biết lẫn nhau và cụ thể hóa các chương trình hợp tác và hành động về an ninh, quốc phòng, kinh tế,... Chính sách ngoại giao của Việt Nam cần chất lượng hơn trong việc xây dựng và tìm kiếm đối tác chiến lược, tránh rơi vào tình trạng "lạm phát" đối tác chiến lược. Qua đó, tạo ra các quy chế pháp luật phù hợp nhằm thu hút đầu tư, hợp tác từ các đối tác chiến lược vào Việt Nam. Đặc biệt là các vấn đề quan trọng như chính trị, an ninh, quốc phòng và cả vấn đề biển Đông. Chúng ta cần có sự hợp tác, ủng hộ từ các nước trên thế giới và khu vực trong vấn đề giải quyết tranh chấp biển Đông. Trong đó, đối tác chiến lược sẽ là một trong những lực lượng

đắc lực để tìm ra giải pháp và hướng đi cho Việt Nam.

Thứ hai, cần có những chính sách, chiến lược cụ thể, khoa học trong việc tham gia vào các Tổ chức hợp tác khu vực và Hiệp định thương mại tự do. Đây sẽ là cơ sở để Việt Nam nhận định xu hướng hợp tác giữa các nước, từ đó tiến hành đa dạng hóa nền kinh tế và thương mại. Hạn chế tối đa sự lệ thuộc vào một nền kinh tế nước ngoài mà trong đó Trung Quốc là một ví dụ. Bên cạnh việc tham gia các khối hợp tác trong và ngoài khu vực, Việt Nam cần nhạy bén hơn trong điều chỉnh chính sách kinh tế thương mại ở tầm vĩ mô. Các quy định, luật định cần được minh bạch, thống nhất. Tạo điều kiện thuận lợi nhất đối với các nhà đầu tư trong các khối hợp tác khi đến Việt Nam. Điều này sẽ thu hút nhiều dự án hợp tác chất lượng từ các nhà đầu tư nước ngoài, góp phần ổn định quan hệ thương mại cũng như đối ngoại của Việt Nam.

Thứ ba, cần tăng cường tính hiệu quả trong quan hệ với các nước láng giềng và các nước trong khu vực ASEAN. Lào và Campuchia là hai quốc gia mà Việt Nam có mối quan hệ truyền thống hữu nghị lâu đời, vì vậy Hà Nội nên ưu tiên tập trung phát triển và củng cố. Ngoài các hợp tác về chính trị, kinh tế, an ninh, quốc phòng, Việt Nam cần đẩy mạnh về giao lưu văn hóa, giáo dục. Ưu tiên trong việc bồi dưỡng, đào tạo cán bộ trẻ đối với hai quốc gia này. Đối với các nước trong khu vực, Việt Nam phải thúc đẩy mạnh mẽ quan hệ với các thành viên trong khối ASEAN. Cần củng cố niềm tin, trong đó tăng cường hiểu biết và chia sẻ khác biệt về thể chế chính trị nên được ưu tiên hàng đầu. Ngoài ra, cần tham gia tích cực vào các

⁽³⁹⁾ "Toàn cảnh ngày thứ 3 Chủ tịch nước thăm cấp Nhà nước tới Nhật Bản", <https://vov.vn/chinh-tri/toan-can-nga-thu-3-chu-tich-nuoc-tham-cap-nha-nuoc-toi-nhat-ban-768911.vov#p2>, đăng nhập ngày 12/07/2018.

sáng kiến chung, sẵn sàng chia sẻ lợi ích cũng như trách nhiệm với các nước trong khối nhằm tạo nên hòa bình, ổn định lâu dài tại khu vực.

Trước sự trỗi dậy của Trung Quốc với sáng kiến OBOR, sự ra đời của Chiến lược Ấn - Thái trong bối cảnh hiện nay có thể xem là một lựa chọn chính sách của Mỹ trong việc tạo đối trọng với Trung Quốc. Việc thành lập một liên minh tứ giác gồm Mỹ, Nhật, Úc, Ấn ngoài việc nhấn mạnh tự do hàng hải còn thể hiện mong muốn mở rộng hợp tác, gia tăng lợi ích cho các quốc gia, đặc biệt là bốn nước chủ chốt. Hơn hết, Mỹ đặt Trung Quốc ra ngoài cuộc chơi như một cách ngăn chặn từ xa sự trỗi dậy của quốc gia này. Đây được xem là một cơ hội và cũng là thách thức lớn đối với chính sách đối ngoại của Việt Nam khi đứng giữa hai chiến lược của Mỹ và Trung Quốc. Việt Nam không nhất thiết phải đưa ra sự lựa chọn hoặc bắt tay, hợp tác với Mỹ loại bỏ Trung Quốc hoặc ngược lại. Việt Nam nên chủ động đưa ra những chính sách, phương thức hợp tác với các nước trong khu vực và trên thế giới. Không để rơi vào thế bị động hoặc mắc kẹt giữa hai cường quốc này. Cần chọn lọc, củng cố và tăng cường hành động với các đối tác chiến lược, đặc biệt là ba đối tác quan trọng trong tứ giác kim cương là Nhật, Úc, Ấn. Một mặt nhằm tranh thủ thúc đẩy sự hợp tác về an ninh, quốc phòng trước sự thách thức ngày càng lớn của Trung Quốc; mặt khác tìm kiếm và thu hút đầu tư, nhằm đẩy mạnh phát triển kinh tế thương mại với các quốc gia này. Ngoài ra, Việt Nam cần thể hiện thái độ một cách rõ ràng hơn trong việc tham gia vào các tổ chức an ninh, kinh tế khu vực và thế giới. Hà Nội cần tận dụng từng cơ hội hợp tác trong các tổ chức đa phương mà Việt Nam là thành viên, tránh trường hợp mang tính hình thức. Bên cạnh đó, cần tăng cường tính hiệu quả trong

quan hệ với các nước láng giềng và các nước trong khu vực. Đẩy mạnh hợp tác về chính trị, kinh tế, văn hóa, quốc phòng, đặc biệt trong việc đào tạo cán bộ trẻ đối với Lào và Campuchia. Thúc đẩy mạnh mẽ hợp tác với các nước trong khu vực, trong đó ưu tiên việc tìm hiểu và chia sẻ khác biệt về thể chế chính trị giữa các nước trong khối ASEAN.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Alexander Gray, Peter Navarro, "Trump's Peace Through Strength Vision for the Asia-Pacific", retrieved August 14, 2018, from <https://foreignpolicy.com/2016/11/07/donald-trumps-peace-through-strength-vision-for-the-asia-pacific/>.
2. Alexander L. Vuving (Vũ Hồng Lâm), "TBT Trọng di Mỹ: Chuyển đi mở cục diện mới", <http://nghiencuuquocte.org/2015/07/07/tbt-trong-di-my-chuyen-di-mo-cuc-dien-moi/>, đăng nhập ngày 30/6/2018.
3. Alex N. Wong, "Briefing on The Indo-Pacific Strategy", retrieved June 12, 2018, from <https://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2018/04/280134.htm>.
4. Amy Searight, "The "Indo-Pacific" Region Takes Center Stage at Shangri-La", retrieved June 22, 2018, from <https://www.csis.org/analysis/indo-pacific-region-takes-center-stage-shangri-la>.
5. Abhijit Singh, Aparna Pande, Jeff M. Smith, Samir Saran, Sunjoy Joshi, Walter Lohman, "The new India-US partnership in the Indo-Pacific: Peace, prosperity and security", retrieved June 12, 2018, from <https://www.orfonline.org/research/new-india-united-states-partnership-indo-pacific-peace-prosperity-security/>.
6. Barack Obama, "Remarks By President Obama to the Australian Parliament", retrieved June 20, 2018, from <https://obamawhitehouse.archives.gov/the>